

Motion till riksdagen 2012/13:N223

av Mats Odell (KD)

Politisk strategi för ägarskiften i företag

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utarbeta en politisk strategi för att underlätta ägarskiften i företag.

Motivering

Sverige behöver många företag. Idag är vi i ett läge där många småföretag riskerar att läggas ned de kommande åren. Inom exempelvis jordbruket har redan många gårdar lagts ned trots att matförsörjningen på sikt inte är tryggad och att de behövs för att producera mer förnybar energi.

Idag är ca 200 000 personer sysselsatta i företag där företagaren är över 60 år enligt siffror från Näringsdepartementet. Genomsnittsåldern bland småföretagarna ökade mellan 1990 och 2007 från 48 till 54 år, trots start av många nya företag.

Tillväxtverket har visat att det finns många som är beredda att ta över företag men få är dessvärre redo att sälja. Forskning visar att många startar eget företag för att slippa ha en chef, att bygga något själv och att kunna hantera sin egen vardag. Tidigare forskning har också visat att nya ägare ofta kan tillföra mycket vitalitet och utvecklingskraft. Äldre företagare kan emellertid känna motvilja mot att sälja, bl.a. av känslomässiga skäl. Samtidigt går tillväxt förlorad och kapital riskerar att förstöras.

Det är viktigt att ta tillvara äldres kompetens och erfarenhet av företagande. Studier har visat att 17 procent av dem som tar över ett familjeföretag måste avveckla det inom tre år. Man har alltså misslyckats med att driva företaget efter övertagandet. Det är viktigt att de som tar över ett företag får bra förutsättningar, bygger rätt kompetens och har möjlighet att ta del av de äl-

Fel! Okänt namn på

dres erfarenheter. Äldre och unga som samarbetar skulle alltså kunna innebära bättre förutsättningar för företagen.

Visst företagande är kapitaltungt p.g.a. höga kostnader för produktionsmedlen eller höga marknadsvärden, vilket gör det svårare för unga att ta över. Få har det kapital som behövs. Att genomföra ett ägarskifte inom eller utanför företagarens familj är en invecklad process med skattemässiga, juridiska och ekonomiska frågor, men också ett antal mjuka känslomässigt relaterade frågor som kan vara svåra att hantera på kort sikt.

Ägarskiftesfrågan är brännande och det brådskar att både se över befintliga regelverk och skapa nya som underlättar ägarskiften. Sverige behöver stimulera fram ett stadigt växande antal företag, inte att 200 000 jobb i befintliga småföretag riskerar att försvinna på grund av att de läggs ned. En översyn bör därför göras av politik som berör ägarväxling och en strategi utarbetas som leder till en politik som på ett påtagligt sätt underlättar ägarskiften och bygger hållbara småföretag.

Stockholm den 2 oktober 2012

Mats Odell (KD)